

NASLOV PREDMETA: KOMPUTACIJSKI MODELI USVAJANJA PRVOG I DRUGOG JEZIKA**Nositelj predmeta:** prof. dr. sc. Brian MacWhinney**Sadržaj predmeta:**

Razmatrat će se primjena kompeticijskog modela kao cjelovitog prikaza usvajanja prvog i drugog jezika. Temeljno je načelo kompeticijskog modela nastojanje onoga koji uči da dosegne ciljani input stavljajući odgovarajuću težinu na odnose između jezičnih oblika i funkcija. Kompeticijske interakcije oblika tijekom proizvodnje i funkcija ili tumačenje tijekom razumijevanja obrađuje složen sustav neuralnih procesa koji uključuju radnu memoriju, predviđanje, artikulaciju i pohranjivanje. Za onoga tko savladava drugi jezik, na te sposobnosti povoljno i nepovoljno djeluju utjecaji prvog jezika. Nova istraživanja upućuju na to da se to učenje temelji na interakciji procesa auditornog kodiranja, otkrivanja obrazaca, selektivne pažnje, prijenosa, segmentiranja, rezonancije i konstrukcije modela. Formalna svojstva sintaktičkih i morfoloških sustava mogu se promatrati kao emergentne činjenice koje se temelje na interakciji mehanizama učenja i društvenih obrazaca.

Teme:

- Osnovne postavke i obilježja komputacijskih modela
- Kompeticijski model - osnovna obilježja
- Utjecaji prvog jezika na savladavanje drugoga
- Kompeticijske interakcije u različitim dijelovima jezičnog procesa
- Konstrukcije modela u odnosu na različita formalna svojstva jezika
- Teorija emergencije kao objašnjavački model jezičnog učenja i usvajanja

Broj sati: 15 (10 sati predavanja, 5 sati seminara)**Način provjere znanja:** pismeni ispit i seminarski rad**Literatura:**

Literatura za predmet nalazi se u PDF formatu na URL adresi:

<http://psyling.psy.cmu.edu/psyling/pdf/index.html>

Podatci o voditelju predmeta:

Dr. sc. Brian Mac Whinney redoviti je profesor na Odsjeku za psihologiju Sveučilišta Carnegie Mellon u Pittsburghu, SAD. Diplomirao je 1965. retoriku i geologiju na University of California at Berkley, gdje je 1967. magistrirao s temom iz lingvistike, a 1974. doktorirao s temom iz psiholingvistike. Predavao je na Sveučilištima u Berkleyu, Davisu i Denveru. Od 1980. izvanredni je, a od 1985. redoviti profesor na Carnegie Mellon University. Vodi projekt CHILDES (Child Language Data Exchange System), projekt međujezične analize usvajanja jezika u djece. Govori mađarski, njemački, francuski i španjolski.

Kvalifikacijski radovi:

- MacWhinney, B., Bates, E., & Kliegl, R. (1984). Cue validity and sentence interpretation in English, German, and Italian. *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior*, 23, 127-150.
- MacWhinney, B. (1987). The Competition Model. In B. MacWhinney (Ed.), *Mechanisms of language acquisition* (pp. 249-308). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- MacWhinney, B., & Bates, E. (Eds.). (1989). *The crosslinguistic study of sentence processing*. New York: Cambridge University Press.
- MacWhinney, B. (1997). Second language acquisition and the Competition Model. In J. Kroll & A. De Groot (Eds.), *Tutorials in bilingualism*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Gupta, P., & MacWhinney, B. (1997). Vocabulary acquisition and verbal short-term memory: Computational and neural bases. *Brain and Language*, 59, 267-333.
- MacWhinney, B. (1998). Models of the emergence of language. *Annual Review of Psychology*, 49, 199-227.
- MacWhinney, B. (Ed.). (1999). *The emergence of language*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- MacWhinney, B. (2002). Extending the Competition Model. In R. Heredia & J. Altarriba (Eds.), *Bilingual sentence processing*. Amsterdam: Elsevier.